

Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Kaposvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség
Kirendeltségvezető

H-7400 Kaposvár, Somssich Pál u. 7. ☒ H-7401 Kaposvár, Pf.: 71
Tel: (36-82) 528-851 Fax: (36-82) 528-851 e-mail: kat.ved.kaposvar@katved.gov.hu

Az őszi veszélyei!

Tisztelt Lakosság!

Az őszi beköszöntével újabb veszélyforrások jelentkeznek, melyek veszélyeztetik a lakosság életét és vagyonbiztonságát. A tragédiák elkerülése érdekében a felmerülő veszélyekről szeretnénk tájékoztatni Önöket.

Az őszi évszak során az alábbi veszélyforrások jelentkezhetnek.

1. A mustgáz veszélye.
2. Fűtéssel, szén-monoxiddal kapcsolatos veszélyek.
3. Szabadtéri tüzek veszélyei.

A mustgáz veszélye

Ősszel kezdetét veszi a szüret időszaka, ilyenkor jellemző veszélyforrás a mustgáz. Évente mintegy ötven alkalommal riasztják a katasztrófavédelem tűzoltó egységeit a mustgáz miatt, gyakran halálos kimenetelű balesethez is vezethet a figyelmetlenség.

A mustgáz a must erjedése során felszabaduló szén-dioxid. Ez a gáz színtelen, szagtalan, a levegőnél körülbelül másfélszer nehezebb, zárt helyiségekben, a levegőt kiszorítva, a föld közelében terül el. Nagyobb koncentráció belégzése oxigénhiányos állapotot okozhat, ami kihat a központi idegrendszer működésére. Ennek jelei szédülés, hányinger, álomosság, mentális zavar és eszméletvesztés. Nagyon fontos ilyenkor a borospincét üzemeltetők odafigyelése, mivel a szén-dioxid a borkészítés folyamata során, erjedés közben szabadul fel olyan mennyiségben, hogy az gondot tud okozni.

Magyarországon évente mintegy ötven alkalommal riasztják mustgázzal összefüggő esetekhez a tűzoltókat. A riasztások jelentős részében már nem lehet segíteni, mert nagyon gyorsan bekövetkezik az eszméletvesztés és beáll a halál.

A balesetek megfelelő körültekintéssel és elővigyázatossággal megelőzhetőek. Fontos a pincék megfelelő szellőztetéséről gondoskodni, a hordókat lehetőség szerint nagy térben kell elhelyezni, és nagyban növeli a biztonságot a szén-dioxid-érzékelő használata. A pincébe derékmagasságban magunk előtt tartott égő gyertyával indokolt csak lemenni. Ha a gyertya lángja kialszik, az egyértelmű jele annak, hogy nincs elegendő oxigén a helyiségben, azonnal el kell hagyni a pincét, mert tovább ott tartózkodni életveszélyes.

Mustgáz miatt bekövetkezett balesetnél kizárólag légzőkészüléket viselő ember segítsen, e nélkül a segítő is könnyen áldozattá válhat. Veszély esetén hívja a katasztrófavédelmet a **105-ös segélyhívó** számon!

Fűtéssel kapcsolatos veszélyek

Jó, ha tudjuk, hogy a fűtőberendezés és a kémény egy rendszert képez. A jól megválasztott kémény optimális kiegészítője a fűtőberendezésnek ahhoz, hogy az környezet kímélően, energiatakarékosan és - ami a legfontosabb - biztonságosan működjön. Ne feledjük, ahhoz, hogy télen kellemes meleg legyen a lakásunkban biztosítanunk kell az égéshez szükséges feltételeket. A megfelelő tüzelőanyag mellett folyamatosan szükség van az égéshez szükséges levegő utánpótlás biztosítására, valamint a keletkezett mérgező füstgázok elvezetésére. A fűtési szezon megkezdésekor a fűtés valamennyi elemét vizsgáljuk meg.

Tanácsok röviden:

- Évente egyszer a fűtési rendszert szakemberrel felül kell vizsgáltatni és ki kell tisztíttatni!
- Ismerni kell saját fűtési rendszereink tökéletes működését!
- A kályhák körül ne tároljunk tüzelőanyagot!
- Ne szárítsunk a fűtőkészülékek tetején!
- Lazán hordott ruhaneműben ne tartózkodjunk a fűtőtest, tűzhely közelében!
- A szobai, konyhai függönyök is legyenek távol a tüzelőhelyektől! Még a szél sem fújhatja a kályha, és a tűzhely fölé azt!
- A megfelelő biztonsági szinttel rendelkező automata kazánokon kívül a fűtőberendezést nem szabad ellenőrzés nélkül hagyni!
- Vastag hőszigetelő kesztyűvel dolgozzunk, amikor forró tárgyakat kell megfognunk!

A kéménnyel kapcsolatos tűzkeletkezési okok:

- Kéménybe rakódott korom
- Kéménybe épített éghető gerenda
- Koromzsák/tisztítóajtó hiánya, nyitott-, repedt állapota
- Repedt kéményttest
- Füstcső helytelen bekötése
- Szakszerűtlen kürtőtoldás

Szén-monoxid mérgezés veszélyei

A téli időszak sajnálatos velejárója, hogy mindennapossá válnak a szén-monoxidmérgezéssel kapcsolatos hírek. A szén-monoxid jelenlétét nem érzékeljük, mivel színtelen, szagtalan a szervezetre gyakorolt hatásai (rosszullét, szédülés, hányinger, fáradtság) könnyen összetéveszthetők egyéb betegségek tüneteivel. Az akár halálos kimenetelű esetek néhány egyszerű és könnyen betartható szabállyal megelőzhetőek.

A legtöbb tüzelőberendezésnek elengedhetetlen része az égéstermék-elvezető, a kémény. Amennyiben a kémény járata leszűkül (behulló téglák, vakolat, beköltöző madarak, darazsak stb. miatt), úgy a helyiség levegőjét használó, nyitott égésterű hőtermelő-berendezésből az égéstermék a helyiségbe áramlik vissza. Ha ez bekövetkezik, a lakásban lévő levegő szén-monoxid-koncentrációja drasztikusan megemelkedik. Ezért elengedhetetlen a kémények rendszeres ellenőrzése, ezek eredményeként a tragédia megelőzhető.

Bár csak ötvenként kötelező a gázfogyasztó-berendezéseket szakemberrel felülvizsgáltatni, kifejezetten javasolt ezt gyakrabban (évente) megtenni. Ez egyébként a berendezések olcsóbb üzemeltetéséhez is hozzájárul.

Új tüzelőberendezések kiválasztása során célszerű a külső levegőt közvetlenül használó, a helyiségek légterétől függetlenül üzemeltethető, zárt égésterű berendezéseket előtérbe helyezni. Ilyenek és szakszerű égéstermék-elvezetők használata esetén gyakorlatilag kizárhatjuk a szén-monoxid megjelenését.

A hőtermelő-berendezések üzemeltetéséhez nélkülözhetetlen az égéshez szükséges oxigén. Nyitott égésterű (a helyiség légterével összeköttetésben lévő égésterű) tüzelőberendezések esetén az oxigén a helyiségek levegőjéből származik, ami az épületben szellőzőkön és a hagyományos ajtók és ablakok légrésein keresztül jut be. A fűtési költségek csökkentése miatt napjainkban igen népszerű a nyílászárók cseréje. Számolni kell azonban azzal, hogy légáteresztő képességük minimális, ezért jelentősen csökken az épületbe bejutó oxigén mennyisége. Ha egyéb mód nincs a levegő pótlására, akkor a tüzelőberendezés gyorsan elhasználja az égéshez a helyiség oxigénjét, és a levegő-utánpótlás hiánya miatt a kémény nem képes az égésterméket elszállítani, és a szén-monoxid halálos mennyiségben való megjelenése csak idő kérdése.

Más épületgépészeti berendezések is jelentősen rontják a tüzelőberendezés levegőellátását és az égéstermék elvezetését: konyhai páraelszívók, mellékhelyiségek szagelszívói, különböző tüzelőanyaggal üzemeltetett kéményes tüzelőberendezések.

Főleg akkor, ha az épület minimális légáteresztő képességű nyílászárókkal van felszerelve, ezek a berendezések képesek megfordítani a kéményekben az áramlás irányát, az égéstermék tehát nem tud távozni, és a berendezés közelében elindul a szén-monoxid dúsulása. A kandallók esetében nem feltétlenül a kandalló termeli a szén-monoxidot, hanem a kandalló üzemeltetése során a gáztüzelő-berendezés kéményében fordul meg az áramlás iránya:

Ha minden óvintézkedést megtettünk, akkor vásárolhatunk és használhatunk szén-monoxid-érzékelőt. Az érzékelők akkor tudják betölteni kellőképpen funkciójukat, ha megbízható típust szerzünk be, azt a gyártó előírásainak megfelelően telepítjük és használjuk, az érzékelőt élettartama (általában 5 év) lejáratá előtt lecseréljük.

Javasoljuk, hogy ismerje meg a szén-monoxid-mérgezés veszélyességét, a kockázatot ne becsülje alá csak azért, mert „eddig is minden rendben volt”

Szabadtéri tüzek veszélyei

Az őszi beköszöntével megkezdődik az elhalt, elszáradt növényzet megsemmisítése is a kertekben, szabad területeken és ezzel együtt megemelkedik a szabadtéri tüzesetek száma is. A statisztikák azt mutatják, hogy az esetek többsége emberi gondatlanságra vezethető vissza. Előzzük meg együtt a szabadtéri tüzeket!

Felhívjuk figyelmüket, hogy 2015. március 5.-vel hatályba lépett az 54/2014. (XII.5.) BM rendelettel kiadott Új Országos Tűzvédelmi Szabályzat, melyben a szabadtéri tűzgyújtás és tűzmegeelőzés szabályai jelentősen változtak a régi szabályozáshoz képest.

Az Új szabályozás szerint „Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a lábon álló növényzet, tarló, növénytermesztéssel összefüggésben és a belterületi ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos.” Ez azt jelenti, hogy ahol önkormányzati rendeletben nincs szabályozva az avar és kerti hulladék égetése, ott tilos a belterületi avar és kerti hulladék égetése

Abban az esetben, ha belterületen szabadtéri égetést végeznek, és a települési önkormányzat azt rendeletében nem engedélyezte, vagy engedélyezte, de az égetést nem a rendeletben meghatározott napon vagy időpontban végezték, a szabálytalanságot elkövetővel szemben a kirendeltség a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről, a tűzvédelmi bírságról és a tűzvédelemmel foglalkozók kötelező élet- és balesetbiztosításáról szóló 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 1. melléklet 40. sora alapján **20.000 – 60.000,- Ft-ig terjedő tűzvédelmi bírságot szab ki.**

További változás, hogy „**Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az ingatlan tulajdonosa, használója köteles a területet éghető hulladéktól és további hasznosításra nem kerülő száraz növényzettől mentesen tartani.**” Fentiek alapján már jogszabályi előírás az, hogy a terület tulajdonosa, használója köteles a telkét, szőlőhegyet, stb. a tűz keletkezésének és továbbterjedésének megelőzése céljából karbantartani, lekaszálni.

Szintén jelentős változás, hogy „Külterületen az ingatlan tulajdonosa, használója a tűzvédelmi hatóság engedélyével legfeljebb 10 ha egybefüggő területen irányított égetést végezhet.” Az égetés megkezdése előtt a kérelmet legkésőbb az égetés tervezett időpontját megelőző 10. napig be kell nyújtani az engedélyező tűzvédelmi hatósághoz (illetékes Katasztrófavédelmi Kirendeltséghez). A Kirendeltség által tűzvédelmi szempontból engedélyezett égetést az engedélyben szereplő feltételekkel lehet végrehajtani abban az esetben ha az égetés egyéb előírásba nem ütközik, vagy ha hatáskörrel, illetékességgel rendelkező egyéb hatóság is engedélyezte az égetést.

Káresetmentes őszi tevékenységet kívánnak a: